

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	5
---------------------	---

ПИТАГОРИАНА

1. Питагорейска звезда	7
2. Славата на питагорейската математическа мисъл	9
3. Питагорови триъгълници	23
4. Втора важна теорема на Питагор	27
5. Питагоров кръг	28
6. Други математически постижения на Питагор	30
7. Космични фигури	32

ЗА КАЛЕНДАРА

1. Къде на земята започва Новата година	36
2. В кой ден от седмицата е започната нашата ера	42
3. Бързо пресмятане живота на дадено лице в дни или секунди	46
4. На кой ден от седмицата се пада дадена дата	48
5. Вечен календар	53
6. Календарни таблици	54
7. Вечен лунен календар	56
8. Чествуване на хилядолетие	58
9. Кои месеци имат по пет неделини дни	59
10. Месеци приятели	60
11. По какво се е различавала във върволицата години 1890 г.	60
12. Две победи все на 22 април	61
13. Какъв ще бъде новият календар	62

ЗА НЕДЕСЕТИЧНИТЕ БРОЙНИ СИСТЕМИ

1. Загадъчна биография	68
2. Петична система и някои други бройни системи с основа, по-малка от десет	69
3. Дванадесетична, петнадесетична и шестдесетична бройна система	73
4. Четирите аритметични действия в недесетичните бройни системи	77
5. Най-простата позиционна бройна система	78
6. Едно от интересните приложения на разните бройни системи	80

ЧИСЛА ВЕЛИКАНИ И ЧИСЛА ЛИЛИПУТИ

1. Един милион	83
2. Милиардно-билионна бъркотия	85
3. Билиони, трилиони и други	87
4. Една стотинка, дадена под лихва	88
5. Премного пра-прадеди	88
6. Броят на разните комбинации при игра на префераанс и на бридж	89
7. Една кубическа миля	90
8. Лавини	90
9. Около света	92
10. Пътуване с асансьор до Луната	92
11. Числа джуджета и числа великанни	92

ИНТЕРЕСНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЧИСЛАТА И НА МАТЕМАТИЧЕСКИТЕ ДЕЙСТВИЯ

1. Многоъгълни числа	94
2. Пирамидални числа	99
3. Съвършени числа	101
4. Числа приятели	103
5. Интересно разлагане на кубовете на числата	104
6. Тайните на цикличните числа	104
7. Формули за намиране на простите числа	108
8. Няколко интересни признания за делимост	100
9. Числа, които най-лесно се делят и умножават	113
10. Разни, донякъде изкуствени числа	114
11. Няколко интересни изследвания	118
12. Кръстосано умножаване	124
13. Умножаване със сметачно картонче	124
14. Кратък начин за умножаване на някои числа	125
15. Оригинален начин да се дели на числа, близки до 100, 1000 и подобни на тях	125
16. Феноменални равенства	126
17. Геометрична аритметика	127
А. Умножение	128
Б. Деление	128
В. Повдигане в степен	129
Г. Извличане на квадратен корен	129
Д. Геометрични прогресии	131
Е. Събиране на числа от естествения ред на числата	134
Ж. Една обратна задача	136
18. Разни дребни числови куриози	139

МАТЕМАТИКА В ЖИВАТА ПРИРОДА

1. Малкият крояч	145
2. Математически шедьоври от воськ	148
3. Златното сечение	154

ОТГАТВАНИЯ

1. Звезди от числа	160
2. Комета от кибритени клечки	161
3. Стълби от числа	162
4. Как да се изплати исканата сума без отваряне на пликовете с пари	163
5. Какво има в дясната и какво в лявата ръка?	164
6. Колко клечки е имало в кибритечната кутийка?	165
7. Отгатване на намислено число	167
8. Отгатване на заличено число	168
9. Отгатване на остатъка, получен при деленето на неизвестни числа	172
10. Отгатване резултата от действията върху неизвестни числа	173
11. Как може да се предскаже сборът на още ненаписани числа	177
12. Светкавично пресмятане на произведение или частно	177
13. Отгатване на числа, повдигнати на квадрат, и бързо извлечане на корени	179

ГЕОМЕТРИЯ НА ПРЕГЪНЯТО ЛИСТЧЕ, ЛЕНТА И НА РЯЗАНА ПЛОЧКА

1. Равнинни фигури върху прегънат лист	183
2. Построяване на правилни многостенни тела	186
3. Преплитания на хартиена лента	188
4. Обикновени и необикновени ленти	191
5. Подове от плочки	193

СМЕТАЛА

1. Първобитни сметала	206
2. Абак	208
3. Mensa Pythagoreana	209
4. Залез на абака	212
5. Китайският суан-пан и руското сметало	214
6. Сметачните стълбчета на Непер	216
7. Номография	219
8. Сметачни или логаритмични линийки	221
9. Сметачни машини	222

ГОЛЕМИ И МАЛКИ ИСТОРИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ

1. Три класически задачи на древността	226
2. Великолепна идея на полски учен в областта на квадратурата на кръга	228
3. Велик геометричен символ	230
4. Знаменитата задача на Талес	233
5. Колко песъчинки има във вселената	235
6. Няколко други задачи от Архимед	237
7. Няколко интересни геометрични задачи от различни столетия	242
8. Задачи от Леонардо да Винчи и Дюрер	247
9. Няколко красавици начина за построяване на правилни петоъгълници	255
10. Записка на гениалния дилетант	257
11. Великата звезда на полската математика	259

ИГРИ, ЗАБАВЛЕНИЯ, РЕБУСИ

1. Зарове	261
2. Самотник	264
3. Фан-тан	266
4. Домино	269
5. Карти	273
6. Ребуси	279
А. Подялба на килим	280
Б. Локулус на Архимед	282
В. Да се преобрази равностранен триъгълник в квадрат, като се раздели на минимален брой части	283
Г. Да се преобрази правилен шестоъгълник в квадрат	284
Д. Да се преобрази правилен петоъгълник в квадрат	285
7. Пътуване по шахматната дъска, по додекаедър и други пътувания	285
А. Разходка по полетата на шахматната дъска	285
Б. Играта на Хамилтън	286
В. Обхождане на пет острова	287
ПРИЛОЖЕНИЕ. Теми, които могат да се използват при систематично изучаване на математика	288